

INFORMATIEVE RAAD 18 JUNI 2020

Notulen van de vergadering

Voorzitter: de heer P.A. Prins

Griffier: de heer H. Nubé

Tevens aanwezig: de heer J.V. Douw (GL), mevrouw H. van 't Riet (GL), de heer K. de Haan (D66), de heer R. Poelwijk (D66), de heer E.H. Timmer (VVD), mevrouw B.H.M. Wielage (VVD), de heer F.W. Geerts, mevrouw S. Kuilman (PvdA), de heer N.C. Portegijs (PvdA), de heer P.J. Ruijg (PvdA), mevrouw I.Y. Aguilar Bonilla (OPD), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer J.G.M. Sikking (OnPD), de heer L.R. Smits (OnPD), de heer W. Advokaat (OD) en de heer P.M. de Zeeuw (CDA)

Vanuit college aanwezig: burgemeester E. Boog, wethouder J.D.W. Klaasse, wethouder A.J.M. Scholten en wethouder M.A. Sikkes-Van den Berg

1. Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststellen agenda

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.

Met de agenda wordt ingestemd.

2. Mededelingen portefeuillehouder Scholten

Er zijn geen mededelingen.

3. Kadernota 2021 Gemeente Diemen

De voorzitter vraagt of er fracties zijn die moties willen aankondigen.

Ouderenpartij Diemen is van mening dat nog eens goed moet worden gekeken naar de noodzaak van de geplande investering in meubilair en verbouwing. De meicirculaire heeft opgeleverd dat het verwachte tekort op de begroting in 2021 is teruggelopen tot € 125.000. Het moet mogelijk zijn om ook dit tekort weg te werken door bijvoorbeeld het faseren van een aantal niet noodzakelijke uitgaven. Naar het laat aanzien is er voor de laatste keer een

overschot op de jaarrekening en de kwartaalbrieven zullen de komende 2 jaar de effecten laten zien van de coronacrisis. De vraag om bijstandsuitkeringen is al spectaculair toegenomen.

De eerste motie die op 2 juli wordt ingediend gaat over het verwerven van het eerste recht van aankoop van de parochie en komt voort uit het gebrek aan regie van de gemeente als zij zelf niet aan de knoppen zit. In het verleden is dat gebleken bij bijvoorbeeld de oude smidse in de Ouddiemerlaan want van het originele interieur van de werkplaats is niets meer over. In een verder verleden is de voormalige Nederlands Hervormde Kerk aan de Ouderkerkerlaan voor een gulden aan de toenmalige evangelist Johan Maasbach verkocht die daarna de noodzakelijke reparaties niet uitvoerde waarna de kerk werd gesloopt. De voormalige schuilkerk De Hoop, boerderij Zeehoeve en Fort Diemerdam zijn gered omdat een andere organisatie zich heeft ontfemd over de restauratie en exploitatie.

Er wordt van uitgegaan dat het bisdom van Haarlem gaat voor het hoogste bedrag. Het risico bestaat dat de parochie wordt verkocht aan een avonturier die meer dan de taxatiewaarde biedt en vervolgens de verplichting tot restauratie niet nakomt. De gemeente kan dan eventueel aanschrijven en de restauratie op kosten van de gemeente doen maar dat heeft in Diemen nooit geleid tot behoud van een monument. De fractie wil dat met deze motie voorkomen.

De tweede motie gaat erover dat Diemen geen gebruik mag maken van houterige biomassa zolang dat in de biomassacentrale van Vattenfall in Diemen wordt verbrand. De motie is geformuleerd na een discussie in de bestuurscommissie hierover in Amsterdam Oost. Inmiddels ziet minister Wiebes een meerderheid in de Tweede Kamer tegenover zich die tegen subsidie bij de toepassing van biomassa voor warmte-opwekking is. Ook de gerechtelijke uitspraak over de verplichte warmte-inkoop bij de stadsverwarming in Amsterdam is hier van belang.

De derde motie komt voort uit het feit dat de gemeenteraad voor de derde keer is gevraagd om een vvgb af te geven voor een investering van Vattenfall op haar eigen terrein. Het college dient met spoed een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied voor te bereiden waarin een adequate formulering over dit energiebedrijf wordt opgenomen. Dan kan ook de gewenste verandering voor een strandje aan de Diem worden meegenomen.

GroenLinks vindt dat de extra beveiliging in het stationsgebied geen structurele kostenpost mag worden. Omdat er steeds meer mensen in de buurt wonen is de sociale veiligheid al sterk toegenomen en als straks Park West is bebouwd is deze extra beveiliging niet meer nodig. De toename van het krediet met 60% voor de vestiging van de bibliotheek in de Omval is erg hoog. In de tussentijd zijn de eisen aan het pand niet veranderd. Wel wordt begrepen dat aanvullende duurzaamheidseisen deel uitmaken van deze verhoging. In hoeverre valt te verwachten dat door de coronacrisis bepaalde prijsstijgingen weer ongedaan worden gemaakt waardoor het weer wat voordeliger wordt?

De verhoging van de kosten van de afvalinzameling zullen helaas in de afvalstoffenheffing moeten worden verwerkt. Ook de vertraging in de uitvoering van het nieuwe plan door de coronacrisis helpt hier niet maar hopelijk gaan veel mensen gebruikmaken van de optie om klike's te gaan gebruiken voor het scheiden van plastic en papier.

Wat betreft de vervanging van meubilair in het gemeentehuis. Natuurlijk moeten zaken die echt niet meer goed zijn vervangen worden maar als bijvoorbeeld kasten en tafels nog te gebruiken zijn en arbotechnisch verantwoord moet hergebruik ook worden overwogen. Mooi

is dat uitgezocht gaat worden of een goede fietsverbinding tussen de Sniep en station Diemen Zuid mogelijk is.

De 1,5 m samenleving heeft invloed op de te gebruiken participatie-instrumenten. Dat zal ongetwijfeld bijdragen aan het gebruik van meer digitale participatiemogelijkheden maar daarbij mag niet vergeten worden dat niet alle Diemenaren even digitaal vaardig zijn en hun participatie moet ook worden meegenomen bij het nadenken over de keuze van de in te zetten instrumenten. Meer inwoners leidt duidelijk tot meer werk voor de gemeente.

De gevolgen van de jaarrekening 2019 en de autonome ontwikkelingen leiden tot toename van de jaarlijkse kosten. De hoge uitgaven in de jeugdzorg en de extra mankracht die nodig is door de groei van Diemen. Duidelijk is dat het aantal bijstandsuitkeringen als gevolg van de coronacrisis stijgt. Waarschijnlijk zal daardoor ook het gebruik van de armoederegelingen toenemen.

Het meerjarenperspectief laat een groot tekort zien in de komende jaren. Er zullen dus keuzes moeten worden gemaakt en ruimte voor extraatjes is er zeker niet. Hopelijk kan verder worden gekomen met het faseren van geplande uitgaven maar niet valt uit te sluiten dat er ook bezuinigingen nodig zullen zijn. Daarbij blijft het op peil houden van de sociale voorzieningen een prioriteit.

VVD constateert dat het meerjarenperspectief verreweg van sluitend is. Als wordt gekeken naar de meicirculaire is er een tekort van € 125.000 in 2020 maar vooral in 2023 is er nog een groot tekort van 1,2 miljoen euro. Dat betekent dat er grofweg 3 mogelijkheden zijn. Bijvoorbeeld het in het lager tempo uitvoeren, invoeren of schrappen van nieuw beleid en het terugschroeven van ambities maar die zijn nog steeds onverminderd hoog. Nog niet verwerkt zijn de effecten van de coronacrisis en van de meicirculaire. Er zijn grote tekorten door de benodigde formatie en grote tekorten in de jeugdzorg. Het is jammer dat de kadernota nog onvoldoende is doordrongen van de effecten van de coronacrisis. De ambities zullen moeten worden bijgesteld.

Klopt het dat de schuldpositie desondanks op ongeveer 45 miljoen euro gelijk blijft vanwege de inkomsten die de gemeente kan verwachten op Holland Park West en de erfpacht? Bij de kadernota 2019 heeft het college nog aangegeven dat het coalitieakkoord geen lastenverzwaring zal opleveren. Bij de vorige kadernota waren er ook al grote tekorten en toen volgde een lastenverzwaring van 5% op de ozb. Er werd ook een voorschot genomen op de verhoging van de afvalstoffenheffing. Het nieuwe afvalplan is er helaas nog niet maar de tarieven gaan wel omhoog. Een van de oorzaken is dat de voorzieningen de afgelopen jaren zijn afgeroomd en de egalisatievoorziening is niet meer toereikend om het tekort op het afval te dekken.

GroenLinks wijst erop dat de gemeente gekort wordt op haar inkomsten door het Rijk omdat de ozb-waarden van de woningen in Diemen harder stijgen dan het gemiddelde in Nederland.

VVD zegt dat desalniettemin de gemeente te maken had met een verhoging van de ozb. Nu wordt € 114.000 van het tekort op de afvalstoffenheffing gedekt uit de algemene reserve. Dat is geen goede ontwikkeling. Die tekorten moeten worden ingehaald maar nu wordt al een lastenverhoging aangekondigd en de afvalstoffenheffing zal meer stijgen dan met de indexering.

Wellicht is de septembercirculaire ook positiever en bij de begroting zal dus moeten worden gezien of bezuinigen nodig is. Anders moeten de reserves worden aangesproken en dat kan voor incidentele lasten en ook de coronacrisis zal een aanslag doen op de reserves.

Hoe worden de kosten voor de jeugdzorg in de hand gehouden? Dat tekort gaat zwaar drukken op de begroting van Diemen. Een grote toename van het aantal jeugdigen wat binnen de Wlz en de Wmo voorheen op de kinderopvang werd geholpen. Dus voorzieningen uit de voorliggende wetten worden niet altijd ingezet en in plaats daarvan zijn middelen uit de Jeugdwet gebruikt. Gelukkig wordt er een bestandsanalyse uitgevoerd zodat de gemeente beter kan sturen op de uitgaven binnen de bedoelde wetten. De VVD zal erop toezien dat dit ook beter gaat.

Hadden de financiële beheersmaatregelen niet eerder moeten worden genomen? Is een contractmanager voor 3 gemeenten wel voldoende? Beter is een hele fte voor Diemen dan een hele fte voor onderwerpen als participatie of diversiteit. Goed is het voorstel voor de lumpsum financiering van de jeugdzorg. Diverse maatregelen zouden met elkaar een bedrag van 3 ton moeten opleveren maar de VVD blijft bang dat dit een groot risico blijft vormen. Waarom is 3 ton een reëel bedrag? Er wordt weinig gebruik gemaakt van de preventieve jeugdzorg. Hopelijk gaat het uniform kader voor preventief jeugdbeleid helpen. Het is ook belangrijk dat er aandacht komt voor de groep jongeren tot en met 26 jaar. Er zou een pilot komen maar daar is nog niets van gezien.

De nieuwe huisvestingsverordening is van belang voor een rechtvaardige verdeling van sociale en middeldure huurwoningen en om de doorstroming te bevorderen. Het duurt echter veel te lang voordat die nieuwe verordening aan de raad wordt aangeboden en dat moet echt dit jaar plaatsvinden. Het is knap dat er geen wachtlijsten meer zijn in de Wmo ondanks de forse uitbreiding van het aantal aanvragen. De fractie gaat akkoord met de voorgestelde formatie-uitbreiding, zeker als dit betekent dat er geen externe inhuur meer nodig is.

De fractie is het zeer eens met het voorstel dat de extra kosten voor beveiliging in de wintermaanden structureel in de begroting zullen worden opgenomen. Er dient dan wel te worden aangegeven wat die uitbreiding precies inhoudt. Dus waarschijnlijk de uitbreiding van november tot en met maart, door de week tot 24.00 uur en in het weekend tussen 18.00 en 24.00 uur. Er wordt ook terug gehoord van bewoners dat ze het heel erg prettig vinden dat die beveiliging er is.

Het aantal bijstandsaanvragen zal door de coronacrisis toenemen en dan is de vraag of de 180.000 extra voor de bijzondere bijstand wel voldoende is. Er is een inkomensvoorziening in de vorm van het woonlastenakkoord voor inkomens lager dan 120% van het bijstandsniveau maar juist ook de mensen die tot 130% van het bijstandsniveau verdienen hebben die inkomensvoorziening nodig want de groep onder 120% krijgt al veel toeslagen en de groep daarboven valt overal buiten.

Met de samenvoeging van de Omval met de bibliotheek en de herinrichting van het sportpark wordt flink geïnvesteerd en vallen de kosten behoorlijk tegen ten opzichte van eerdere schattingen. Wellicht moet de gemeente op voorhand meer investeringsruimte claimen want zeer forse bijstellingen van de kredieten lijken nu zo langzamerhand structureel. Wordt de ambitie van de middelbare school voorlopig in de ijskast gezet? Het gevoel is dat de gemeente het momentum heeft gemist. De evaluatie hoe nu verder met die middelbare school moet nog steeds komen.

Voor 2021 wordt opnieuw een bedrag van € 75.000 uitgetrokken en met de nieuwe omgevingsvisie moet duidelijk worden gemaakt dat de grootschalige woningbouw vraagt om voldoende ruimte voor voorzieningen als recreatie, parken, sport, groen enzovoort. Is de

forse uitbreiding bij Leefomgeving echt noodzakelijk? Het is nu het moment om in te zetten op thuiswerken en het kantoor anders in te richten. Dus een pas op de plaats en niet zomaar meubilair vervangen en beter aandacht voor wat voor thuiswerken noodzakelijk is, ook in de begroting.

De eerder opgestelde huisvestingsvisie kan volledig zijn achterhaald. Hoe gaat het college daarmee om? Graag meer aandacht voor zwerfafval in Diemen. Maakt de gemeente al gebruik van de € 1,17 per inwoner van Nedvang ter bestrijding van zwerfafval? Het staat in ieder geval niet op de lijst van door de gemeente aangevraagd subsidies. Dat geld moet worden aangevraagd als het nog niet is gebeurd en daarmee dient een goed plan voor het probleem van zwerfafval te worden opgesteld. Is er zo'n plan er en wordt het zwerfafval dan ook gemonitord? Ook bij verkeer wordt een personele uitbreiding gezien en ook bij samen bestuur wordt over personele uitbreiding gesproken.

Volgende week wordt waarschijnlijk samen met de Ouderenpartij Diemen een motie ingediend met betrekking tot warmtenet zoals ook de VVD in Amsterdam Oost enkele weken geleden daarover een motie heeft ingediend. Het is een motie over het afnemen van warmte van de biomassa van de centrale van Vattenfall in Diemen. Het komt erop neer dat de VVD tegen de biomassacentrale is maar ook het product hiervan niet wil afnemen.

PvdA zegt dat de uitstroom uit de bijstand goed zichtbaar is en bestendig. Door de coronamaatregelen zal de druk op de bijstand zeker toenemen. Goed dat er een herbezinning is om de kosten van de jeugdzorg te beperken. Het aanstellen van een contractmanager is een eerste stap in de goede richting. Bij de nieuwe plannen om met lumpsum te gaan werken dient wel in het oog te worden gehouden of er geen wachtlijsten ontstaan. Terecht dat de toenemende vraag bij de Wmo uitbreiding van het personeel tot gevolg heeft. Door de coronacrisis is het niet ondenkbaar dat er in de toekomst een toename komt van mensen met schulden maar gelukkig biedt het budget nog enige ruimte om een toename op te vangen.

In 2021 worden er in de Sniep huizen in de sociale woningbouw opgeleverd. Ook met de nieuwe huisvestingsverordening wordt een start gemaakt met een rechtvaardige verdeling en doorstroming. Het meerjarenplan openbare ruimte heeft veel aandacht voor kunst, spel en ontmoeten. Het hierin betrekken van mensen met een beperking is niet meer dan logisch. Het herinrichten van de sportvelden en het bouwen van een nieuwe sporthal is bijna een must voor een snel groeiende gemeente als Diemen. Aan het nieuwe in te voeren omgevingsplan zitten wel veel voorbereidingskosten en personele inzet. Het is vreemd dat de rijksoverheid dit niet betaalt.

De overgang naar andere energiebronnen mag niet tot energie armoede leiden. Eindelijk wordt aanstellen gemaakt om het wagenpark van de gemeente Diemen te vergroenen. Er is een duidelijke start gemaakt met het terugdringen van de hoeveelheid afval maar helaas gooit de coronacrisis roet in het eten wat betreft de snelheid van invoering en de gesprekken met de buurten voor het plaatsen van de duobakken.

Een betere en meer duurzame inzet van onderwijslocaties is een uitdaging. Het is goed dat de stijging van het geld voor onderwijsachterstand wordt ingezet voor VVE. Zeker wanneer dit tot ureuitbreiding leidt.

Het structurele meerjarenperspectief is niet sluitend. Ook na doorrekening van de meicirculaire ziet het er niet prettig uit. Tot nu toe wist het college altijd na de zomer met een sluitende begroting te komen maar de situatie is nu veel ernstiger.

D66 stelt dat er bij de begroting wat gedaan moet worden gezien het niet sluiten van het meerjarenperspectief. De ervaring leert echter dat het tot nu toe altijd is gelukt na een niet sluitende Kadernota toch een sluitende begroting op te leveren. Bovendien heeft de gemeente nu te maken met extra onzekerheden als gevolg van de coronacrisis dat extra kosten met zich mee gaat brengen voor voornamelijk sociale zaken en armoedebeleid. Daarnaast is een groot deel van het tekort te wijten aan de jeugdzorg. Hopelijk zullen de maatregelen die het college heeft voorgesteld tot kostenbesparingen leiden en hopelijk komt het Rijk op termijn met een vergoeding voor gemeenten om de tekorten op het gebied van jeugdzorg enigszins te compenseren. Wanneer verwacht het college dat hier duidelijkheid over komt?

Gezien het niet rooskleurige meerjarenperspectief wordt D66 toch niet enthousiast over het verhogen van de lasten en dat zou als laatste aan de orde moeten komen naast bezuinigingen en vermindering van de ambities. De verhoging van de afvalstoffenheffing is nodig om te zorgen dat deze kostendekkend blijft. Hopelijk werkt het beter inzamelen van de verschillende afvalstromen tot een kostenbesparing.

De begroting moet sluitend worden maar het is nu nog te vroeg om een van de keuzes te maken die de VVD aangeeft. Het terugschroeven van ambities of het vertraagd uitvoeren ervan is een van de opties maar het is veel te vroeg om daar de discussie over aan te gaan omdat er nog veel onduidelijkheden zijn en de gemeente wellicht weer positief verrast wordt door de septembercirculaire. Zolang niet bekend is welke kosten op de gemeente afkomen als gevolg van de coronacrisis is het ook nog niet bekend welke bezuinigingen gedaan zouden moeten worden en de ambities zijn er omdat het inwonertal van de gemeente groeit en de voorzieningen moeten meegroeien zoals een extra sporthal en een andere indeling van bepaalde buitensportaccommodaties. Wellicht een betere samenhang tussen het theater en de bibliotheek dat zich op termijn zichzelf terugverdient als het goed is. Er zullen meer kosten zijn voor bepaalde zorgtaken en voor armoedebeleid.

VVD zegt dat het zeker gaat over serieuze zaken wanneer over ambities wordt gesproken maar D66 heeft het niet over de middelbare school.

D66 merkt op dat op dit moment niet kan worden ingeschat wanneer de middelbare school daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden. De middelen hiervoor staan nog steeds apart in de begroting. Duidelijk is dat een middelbare school nodig is. Dat was al het geval voordat de gemeente sterk groeide.

Het is opvallend dat elk jaar de prijsindexeringen opnieuw in de begroting genoemd worden en dat er niet vooruit wordt gekeken. Er zou nu al rekening mee kunnen worden gehouden dat bijvoorbeeld de inflatie ieder jaar hetzelfde blijft en ieder jaar de kosten met een bepaald percentage omhooggaan. Datzelfde geldt voor de loonindexering. Zo is er niet ieder jaar weer een verrassing dat er enkele tonnen extra kosten op de gemeente afkomen. De hogere rijksbijdrage kan ook steeds in de schattingen worden meegenomen.

De ambtelijke organisatie zou beter moeten worden ingericht en daar wordt € 150.000 per jaar voor uitgetrokken. Kan het college specifiek aangeven wat er met die middelen gaat gebeuren en waarom is ervoor gekozen om dit al door te trekken tot na 2022 terwijl nog niet besloten is wat er precies nodig is om Diemen op weg naar 2022 te krijgen. Is het niet handiger om eerst plannen te maken en op basis daarvan een schatting te maken van de kosten?

Er gaan bepaalde diensten van Amsterdam worden ingekocht op het gebied van crisisbeheersing. Daarnaast doet de gemeente ook zelf dingen op dit gebied en is op het niveau van de veiligheidsregio sprake van crisisbeheersing. Zou het niet praktischer zijn om de inkoop die Amsterdam doet bij de veiligheidsregio te leggen? Kan dit ook niet op Duo+ niveau? Op het moment dat de veiligheidsregio haar taken op het gebied van crisisbeheersing uitbreidt en de ambtelijke capaciteit van Amsterdam daarvoor heeft overgenomen of een andere vorm gegeven, zouden deze taken dan niet naar de veiligheidsregio gaan?

Het college heeft de afgelopen jaren meerdere keren voorgesteld om te stoppen met de extra beveiliging bij station Diemen Zuid maar nu wordt dat structureel opgenomen in de begroting. Dan wordt ervan uitgegaan dat wordt bedoeld de extra beveiliging in de donkere maanden. Daarnaast wordt Holland Park steeds verder ontwikkeld en zou die extra beveiliging niet meer nodig zijn. Heeft het voorstel om de kosten structureel te maken met de veiligheidssituatie in de omgeving of met andere zaken?

CDA constateert dat de ambitie van het college komt met een prijskaartje want er wordt voorgesteld om de formatie met 10,45 fte uit te breiden. De prognose van het forse aantal nieuw te bouwen woningen betreft vooral de periode 2022-2024. Op basis van de huidige gegevens wordt uitgegaan van 2 inwoners per woning. In hoeverre zullen de woningen qua huur en grootte aansluiten bij de specifieke behoefte in Diemen? Zijn hier kwantitatieve inzichten in?

De fractie is benieuwd wat er verder in de pen zit op het gebied van diversiteitsbeleid. Goed is de benutting van het sociaal kapitaal. Zo'n beleid kan al gauw ontaarden in quota hanteren voor allerlei groepen maar dat is niet aantrekkelijk. Hopelijk komt er een creatieve aanpak. Het CDA is nieuwsgierig naar de uitwerking van het woonlastenakkoord in de aangekondigde financiële paragraaf, bijvoorbeeld over hoeveel jaar de gemeente dit wil financieren en is het plan om het wellicht over te hevelen naar andere partijen zoals corporaties? Akkoord met de uitbreiding van de particuliere beveiliging.

De noodzaak voor de beheersmaatregelen in de jeugdzorg is duidelijk maar er blijft een spanning bestaan tussen de Jeugdwet die een open einde heeft en de financiering die geen open einde heeft. De aangekondigde motie over het warmtenet zal zeker worden bestudeerd.

Helaas is de verwachting dat er meer inwoners van Diemen als gevolg van de coronacrisis in de bijstand zullen komen en dat er bedrijven failliet gaan.

Onafhankelijke Partij Diemen is van mening dat gezien het tekort de gemeente moet gaan bezuinigen. De inflatie is vastgesteld op 1,7% maar die zal nog wel groter worden. Er zou kunnen worden bezuinigd op het meubilair en de voertuigen. Wellicht kan daar nog wat jaren langer mee worden doorgedaan. Mooi is dat er een strandje aan de Diem komt. Het is een goede ontwikkeling dat mensen uit de Sniep via de brug makkelijker naar het station kunnen. Komen er meerdere op- en afritten?

De ambitie van de middelbare school kan eventjes op de lange baan worden geschoven. De subsidie voor het opruimen van het zwerfafval zou moeten worden aangevraagd. Kunnen bepaalde leningen niet worden overgesloten naar een lening met een lager percentage?

Ons Diemen vraagt zich af wat van de kadernota's van de afgelopen jaren is gerealiseerd. Als een ambtenaar in 2018 een stoel aanvraagt staat dat in de kadernota 2019. Vervolgens

komt het in 2020 weer terug en in 2021 wordt weer meubilair ingebracht. Heeft de gewaardeerde ambtenaar dan wel zijn stoel gehad? Alle posten doorlopend werd op dat soort vragen uitgekomen en daarom zullen daar verder technische vragen over worden gesteld.

Wethouder Scholten meldt dat de raad waarschijnlijk volgende week een notitie over corona krijgt maar er is nog veel onduidelijkheid en daarom kunnen niet alle effecten al worden aangegeven. Er zijn een hele hoop incidentele posten waarvan kan worden verwacht dat die dit of volgend jaar uiteindelijk weer uit de gemeentelijke lasten verdwijnen. Dan gaat het vooral over de gezondheidsaspecten en een aantal inkopen die de gemeente misloopt door allerlei maatregelen als 1,5 m, kleinere groepen et cetera. Een groot deel van die uitgaven is incidenteel en ze worden ook incidenteel gedekt uit de reserves.

De ambitie van het college is om het structurele saldo sluitend te krijgen. Als die 4 jaar bij elkaar worden opgeteld moet daar dus nul uitkomen of iets meer. Als kleine investeringen zouden worden uitgesteld komen die toch 2-3 jaar later aan de orde. Wat betreft bezuinigingen heeft het college de ambitie om dat vooral te zoeken in andere werkwijzen en andere beperkingen daarin die structureel wat opleveren.

De schuldpositie van de gemeente zal voorlopig rond de 45 miljoen bedragen. Dat heeft vooral te maken met opbrengsten uit Holland Park West en wellicht ook uit de erfpacht. Dit is in ieder geval op het niveau waarop de gemeente Diemen functioneert.

Al eerder is aangegeven dat er extra formatie nodig is vanwege extra werk dat voortvloeit uit de groei van het aantal inwoners en het beroep van hen op de voorzieningen en uit ambities die de raad heeft neergelegd voor een hele schone en veilige omgeving en kleuriger groen.

De raad spreekt uit ook meer te doen aan participatie, veiligheid en verkeersveiligheid.

Vorig jaar is de ozb wat gestegen maar dat is ook omdat het Rijk een verrekeningssystematiek heeft in de algemene uitkering. Als de gemeente steviger gekort wordt komt er een moment om dat te compenseren. Dit zal waarschijnlijk ook de komende jaren nog aan de hand zijn.

Als de inflatie wordt doorgerekend in de meerjarenbegroting moet het elk jaar weer worden teruggebracht en opnieuw worden ingeschat. Dat is veel werk en gevoelig voor fouten. De circulaires van het rijk zijn op basis van de prijzen op het moment dat die circulaires worden uitgebracht. Als die circulaires worden herberekend en in de begroting komen komt er een onoverzichtelijke brij van zaken in de begroting die bovendien voor de volgende begroting weer herberekend moet worden. De communicatie met het Rijk is ook in actuele prijzen. Het is dus vreselijk onhandig en de systematiek heeft in de exploitatiebegroting nooit grote problemen gebracht omdat de inflatie meestal wel redelijk wordt gecompenseerd in de rijksuitkeringen.

In de begroting staan verwachte investeringsbedragen om in ieder geval rekening te houden met de gevolgen voor de exploitatie van die investering. Dit is lastig om te doen omdat een aantal jaren later er toch weer een voorstel kan komen waardoor de investering hoger uitvalt. In ieder geval wordt de raad van dat soort ontwikkelingen tussentijds op de hoogte gesteld.

Bij het maken van het plan voor de sporthal is bijvoorbeeld gemerkt dat de bestaande sporthal nog veel langer meegaat en dat betekent dat er meer wordt geïnvesteerd in de bestaande hal zodat die ook energetisch een veel betere prestaties levert. Verwachte investeringen worden ingeschat op basis van kengetallen maar in de loop van de tijd kunnen er ambities bijkomen.

Er wordt nooit gerekend met de woningbehoefte in Diemen maar er wordt gekeken hoe de behoefte in de regio zich ontwikkelt. Er zijn veel verhuisbewegingen tussen de gemeenten. Het grootste gedeelte van de nieuwbouwwoningen in de periode 2023-2026 wordt gerealiseerd in Holland Park West en Holland Park Zuid. Daar zijn de bestemmingsplannen al voor vastgesteld en de raad heeft besloten dat daar 30% sociaal komt, 20% middenhuur en 50% vrije sector waarvan minstens de helft koop moet zijn.

Wat betreft het woonlastenakkoord. De huren van de corporatiewoningen zijn best fors en stijgen ook fors. Afgesproken is met de corporaties dat ze op een aantal punten afhankelijk van het inkomen van de huurder de huur structureel gaan verlagen. Dit betekent echter niet dat de gemeente Diemen structureel geld gaat toeleggen bij de corporaties. Het is een samenwerking en de corporaties zijn ook op langere termijn bereid met lagere huurinkomsten genoeg te nemen. Het zou mooi zijn als dat ook kan in een andere sector maar een voorwaarde is dat de verhuurders in de vrije sector bereid zijn om ook daadwerkelijk huurverlagingen te doen. Die bereidheid is echter zeer laag. Echter, als het eigendom van die woningen in handen van een pensioenfonds is wordt er in zijn algemeenheid terughoudend verhuurbeleid gevoerd.

De raad wordt uitgebreider geïnformeerd over de reactie van het college op de moties over de pastorie en Vattenfall. Het voorkeursrecht voor de gemeente betekent dat de gemeente het eerste recht van koop heeft maar wel voor de marktprijzen. Als het bod een hoge marktprijs doet zal de gemeente een bod moeten doen dat daarin past en anders mag ze het afwijzen en het pand gewoon op de markt brengen. Overigens heeft de gemeente een stevig instrumentarium om de ontwikkeling van de pastorie in de hand te houden.

De motie over het Vattenfall-terrein is in de uitvoering erg ingewikkeld. Het terrein valt onder rijksregelingen en de gemeente kan daardoor niet zelfstandig het bestemmingsplan wijzigen. Het is een heel bewerkelijk bestemmingsplan en daar is op korte termijn ook geen capaciteit voor. Natuurlijk is het bestemmingsplan verouderd maar een passend moment is na het opstellen van een omgevingsvisie en rekening houdend met de RES als die wat meer is geland. Dan kan het bestemmingsplan worden aangepast. Bovendien is deze bedrijfstak heel dynamisch en zou het kunnen zijn dat het bestemmingsplan uiteindelijk toch weer niet past tenzij er sprake is van een hele ruime omschrijving maar dat is af te raden omdat de gemeente er grip op moet hebben. Vvgb's zijn lastig maar om dit nu te doen gaat ten koste van een hoop capaciteit en het is op dit moment een onverstandige inzet van de medewerkers ruimtelijke ordening.

Wanneer een lening met een hoog percentage wordt omgezet naar een lening met een lager percentage is de gemeente evenveel geld kwijt omdat de bank het verschil contractueel in rekening brengt. Vervroegd aflossen mag maar het boetebeding poetst het voordeel volstrekt weg. Als het na afloop van de lening noodzakelijk is wordt een nieuwe aangetrokken voor de dan geldende rentepercentages.

Wethouder Sikkes memoreert dat het college heeft gezegd vorig jaar dat zij zich wel kon vinden in een gedeeltelijke verhoging van de afvalstoffenheffing mits het nieuwe afvalplan snel kan starten en goed kan worden uitgevoerd. Op zich ging de start goed maar door de coronamaatregelen moesten de bijeenkomsten met de wijken worden gestopt. Dus alle maatregelen die kunnen worden gedaan zonder dat participatie in optima forma dient plaats te vinden worden gedaan. Dat betekent dat waarschijnlijk de kilo's restafval niet significant zullen dalen en dus daarmee ook niet de kosten voor het verbranden van het restafval want

die zijn ook gestegen. In ieder geval is de gemeente nu druk bezig met het uitrollen van de mini restcontainer voor papier.

Er zijn 2 bijdragen voor zwerfafval die daadwerkelijk zijn aangevraagd maar die komen niet op het lijstje voor omdat het geen subsidies zijn. Als het gaat om de Nedvang-inzamelvergoeding gaat het om de vergoeding die de gemeente krijgt voor het inzamelen van plastic, metaal en drankkartons. Bij de zwerfafvalvergoeding gaat het om de vergoeding die de gemeente krijgt van bedrijven vanuit Nederland Schoon. Daar zou bijvoorbeeld de landelijke werkdag Nederland Schoon van bekostigd worden maar die is door corona niet doorgegaan. Er zijn wel prikkers uitgedeeld en die zijn daarvan bekostigd. Voorts zitten er nog meer activiteiten in die met het onderwijs worden uitgevoerd en er ligt ook een zwerfafvalplan onder. Daarnaast is er een plan in de maak voor 2 jaar en daarin staan de activiteiten die dan weer ondernomen gaan worden.

Het prikken van afval tijdens een wandeling is leuk om te doen en je ziet er ook resultaat van, bijvoorbeeld bij de speeltuin bij het Van Markenplantsoen. De inwoners die het doen moeten dan wel het afval in de prullenbak deponeren maar het valt ook wel eens naast de prullenbak door vogels et cetera en daarom zal het altijd een probleem zijn dat met z'n allen moet worden opgepakt.

De toename van het aantal bijstandsuitkeringen is gebaseerd op het pre coronatijdperk. Vooralsnog neemt de bijstand ook nog niet exceptioneel toe omdat er regelingen zijn waar mensen onder vallen maar de verwachting is dat de vraag wel zal toenemen en dan zal de bijzondere bijstand navenant toenemen. De verwachting is dat het blijft binnen het gestelde budget maar dit wordt gemonitord en de sectoren die nu zwaar getroffen worden zijn flexibel en zullen weer snel meer werk krijgen zodra de economie aantrekt is de verwachting.

Het sentiment omtrent de biomassacentrale laat spreker horen op zowel regionaal, bovenregionaal als landelijk niveau. De VVD- en CDA-fractie dienen dat ook specifiek in hun gelederen aan te kaarten want zij hebben een sleutelpositie met betrekking tot subsidies voor biomassa. Minister Wiebes is helaas nog niet van plan om zijn standpunt te wijzigen en daarom de oproep. De gemeente gaat echter niet over het al dan niet aansluiten van woningen op een energienet. Alleen bij gronduitgifte kunnen op privaatrechtelijke gronden wellicht voorwaarden worden gesteld maar de laatste gronduitgifte is net geweest en daar is het niet bij gedaan. De vraag is dus of de gemeente publiekrechtelijk een aansluiting op de biomassacentrale kan verbieden. Onderzocht zal worden of de Omgevingswet mogelijkheden biedt via het omgevingsplan.

Daarnaast is er een convenant gesloten met Vattenfall en andere gemeenten en de provincie. Daarin heeft de gemeente aangegeven dat het gebruik van biomassa onder strenge voorwaarden mogelijk is. Dus ook dit aspect zal worden onderzocht. Het zou beter zijn als de motie wordt aangepast naar een onderzoeksmotie.

VVD memoreert dat er een groot wetenschappelijk onderzoek is gedaan naar wel of niet biomassa en daar kwam ook geen eenduidig resultaat uit of het wel of niet goed is. De VVD wil geen biomassacentrale in Diemen want er is in Diemen al zoveel milieuvervuiling vanwege wegen, schepen en vliegtuigen. In Diemen dient ook dit product niet te worden afgenomen. De biomassacentrale zal ook zeker veel verkeer gaan aantrekken.

Wethouder Sikkes geeft aan dat in Den Haag de wetten worden gemaakt en daar heeft de gemeente zich aan te houden. Natuurlijk wordt graag meegedacht over hoe het kan worden

tegengehouden maar dat zit in Den Haag en daarom een oproep aan de VVD om haar sleutelpositie te gebruiken in de Tweede Kamer.

Ons Diemen merkt op dat er geen sprake is van een aansluitplicht.

Wethouder Sikkens zegt dat er inderdaad geen aansluitplicht is maar er is ook geen wettelijke ruimte voor een verplichting om niet aan te sluiten. Dat zal in ieder geval worden onderzocht, wat de consequenties zijn van het verplicht niet laten aansluiten, wat de kosten zijn voor de inwoners als ze aan het gas blijven en wat de consequenties zijn op het klimaatbeleid. Dan wordt er met een volledig afwegingskader naar de raad gekomen waarbij gezamenlijk een beslissing kan worden genomen in het bredere kader.

Wethouder Klaasse geeft aan dat oplopende kosten voor de jeugdzorg een landelijke trend is. De Wlz is soms een voorliggende voorziening maar het is lastig om daar mensen onder te brengen want het Rijk duwt net zo hard terug. Een contractmanager kan hier goed mee aan de slag gaan maar er kan geen zekerheid worden gegeven dat dit lukt. Op dit moment wordt er heel intensief samengewerkt met Ouder-Amstel en Uithoorn, ook als het gaat om de gemeenschappelijke aanbesteding met Amsterdam. Als de contractmanager heel goed werk verricht en het idee is dat als er 2 zijn de kosten nog meer naar beneden worden gebracht zal dat zeker gebeuren maar de gemeente Amsterdam heeft al jaren zo'n 25 fte aan contractmanagers en die had vorig jaar ook tientallen miljoenen te kort. De eerste kostenbeheersmaatregelen zijn al halverwege 2018 genomen en die zijn met de raad gedeeld in de transformatiecommissie.

De doctrine is dat met preventiemaatregelen op termijn lagere kosten ontstaan maar er is ook een theorie dat wanneer je er sneller bij bent je ook sneller kunt doorgeleiden naar specialistische jeugdzorg en dat geeft juist hogere kosten. Het is nog heel onduidelijk wat zwaarder weegt. In Diemen is een heel goed en breed aanbod aan preventieve jeugdzorg. Zo breed dat het goed is om er meer lijn in aan te brengen. Het rekenkameronderzoek geeft aan dat de gemeente hier heel goed zijn best doet maar dit moet meer worden gestroomlijnd.

Door het instrument van lumpsum wordt de verantwoordelijkheid neergelegd bij de aanbieders om de urgentie aan te geven van verschillende casussen. Dan zullen er misschien mensen langer moeten wachten maar de kosten worden er wel mee gedrukt. Dit moet uiteraard op een verantwoorde manier gebeuren.

Er zijn een aantal gemeenten waar het water tot boven de lippen komt en die hebben een bericht verstuurd onder de hashtag Gemeenten in nood. Hopelijk worden er in de komende jaren stappen gezet om meer geld van het rijk hiervoor te krijgen. Minister De Jonge geeft overigens aan dat de activiteiten ook weer kunnen worden teruggenomen van de gemeenten. Gemeenten kunnen zaken echter veel beter doen maar als het gaat om de hele dure casussen van specialistische jeugdzorg met verblijf is het misschien wel goed om dat meer landelijk te regelen.

Zowel bij de OSB als in de samenleving was het idee dat de middelbare school er nu moet komen. Er waren 80 aanmeldingen en dat is heel veel maar de havisten en de vwo'ers moesten naar de hoofdvestiging van de OSB vanaf het derde of vierde leerjaar om het concept draaiende te houden.

VVD vraagt of er nog een evaluatie komt over hoe het is gegaan en wat er nu gedaan gaat worden. Wanneer gaat dat besproken worden?

Wethouder Klaasse geeft aan dat elke fractie het onderzoeksrapport heeft gekregen. Dat is in de raad besproken samen met een inspraak van de directeur van de OSB. Daar is de voorlopige conclusie uitgekomen dat er een nieuw momentum moet worden gecreëerd. Daar zijn 2 partijen verantwoordelijk voor, namelijk de OSB en de gemeente Diemen. Als het Atelier leeg komt te staan is het moment om er middelbare scholieren in te hebben en dat is augustus 2023. In 2022/2023 kan dan de werving worden gestart maar de OSB moet dan ook een concept bedenken dat anders is dan het oude concept. Echter, de coronacrisis raakt de school heel erg waardoor er nu andere uitdagingen spelen en de school zit in een dynamisch onderwijsveld waar ook zaken nog kunnen veranderen. Hopelijk valt het momentum van nieuwe huisvesting met de OSB qua nieuw concept samen en hopelijk kan dan voor de start van het schooljaar in september 2023 een nieuwe poging worden gewaagd.

De voorzitter is van mening dat in de planning de opening van een nieuwe school in het Atelier in 2022 was gepland.

Wethouder Klaasse zegt dat inderdaad het streven is augustus 2022 maar het kan ook de herfst- of de kerstvakantie worden. Om helemaal zeker te zijn moet worden gegaan naar augustus 2023 en dan kan ook het gebouw worden aangepast naar een middelbare school. Dan zou er bijvoorbeeld een investering van € 100.000 moeten worden gedaan zodat er een bepaald middelbare school-gevoel gaat ontstaan.

Een deel van de prijsstijging bij de Omval komt door de duurzaamheidsinvestering. Het interieur van de aanbouw van de bibliotheek zal in belangrijke mate worden verhaald op de OBA. Er wordt dus van uitgegaan dat van de 3,9 miljoen tonnen door de OBA worden betaald en er wordt waarschijnlijk ook nog een paar ton uit de meerjarenonderhoudsraming van de Omval betaald want de Omval gaat ook allerlei interne verhuizingen doen. Het streven is om niet meer dan 60% van het oorspronkelijke krediet bij de raad op te vragen maar daarvoor moet nog in gesprek worden gegaan met de Omval en de OBA.

Waarschijnlijk vanwege de corona heeft de gemeente wat betreft de sporthal mooiere aanbiedingen gekregen in kwalitatieve zin dan van tevoren was verwacht.

De heer Boog geeft aan dat de winst van het doorschuiven van een aantal investeringen in de praktijk weinig oplevert. Dat neemt niet weg dat altijd kritisch wordt gekeken naar de noodzaak van investeringen. In Diemen wordt met alles heel zuinig omgegaan en als dingen kunnen worden uitgesteld wordt dat ook gedaan. Het meubilair is grotendeels 21 jaar oud en helemaal afgeschreven en bij goed werkgeverschap hoort een goede werkomgeving voor de medewerkers en daar dient dan ook om de zoveel tijd in te worden geïnvesteerd maar waar het niet nodig is wordt het niet gedaan. Hergebruik is ook onderdeel van de operatie.

In deze coronatijd is gezien dat er ook veel winst is te halen uit het thuiswerken. Daardoor zijn misschien minder werkplekken nodig op het gemeentehuis. Daarom is ook een pas op de plaats gemaakt want de nieuwe huisvestingsvisie was al vrij ver. Er wordt nog eens kritisch gekeken naar een aantal elementen van het plan of dat niet op een andere manier kan worden gedaan maar een aantal investeringen moet echt gebeuren.

Wat betreft de particuliere beveiliging in Bergwijkpark en station Diemen Zuid: het heeft vooral financieel-technische redenen dat de extra uren nu in de kadernota staan om structureel te worden opgenomen want als steeds elke keer incidenteel geld wordt gevraagd staat dat niet op de begroting en moet het ten koste van iets anders. Dit wil niet zeggen dat omdat er structureel worden begroot er altijd tot in lengte van dagen gebruik van moet worden gemaakt. Als er geen noodzaak meer voor is wordt het uit de begroting gehaald. In de praktijk wordt wel gezien dat het enorm wordt gewaardeerd dat de extra uren toezicht zijn gerealiseerd. De sociale controle neemt toe in het gebied omdat er meer mensen komen maar helaas wordt het gebied daarom ook aantrekkelijker voor straatrovers. Er wordt ook een enorme druk gezien vanuit Amsterdam Zuidoost, een toenemende problematiek die steeds meer schuift naar Diemen. In samenwerking met Amsterdam wordt gekeken hoe dit beter kan worden beheerst maar dat is heel lastig.

Natuurlijk is er een risico dat bepaalde mensen niet worden bereikt wanneer er meer digitaal wordt ingezet op communicatie. Er wordt gekeken hoe daarbij ondersteuning kan worden geboden aan mensen die niet zo digitaal vaardig zijn, hoe op een andere wijze deze mensen kunnen worden geïnformeerd en kunnen participeren.

De raad heeft eerder in de begroting al € 150.000 opgenomen voor de uitwerking van de organisatieontwikkeling. Een deel van dit budget, namelijk € 71.000, wordt ingezet om de kapitaallasten van meubilair en verbouwing te dekken. Overigens is het wel zo dat door een verschuiving van de leidinggevende taken binnen de organisatieontwikkeling extra capaciteit nodig is binnen de vakafdelingen en daar zal een deel van het budget ook voor worden ingezet. Onlangs is een positief advies geweest van de ondernemingsraad over de organisatieontwikkeling. Verder in het traject zal de raad worden geïnformeerd over de stand van zaken van Diemen 22 en de organisatieontwikkeling.

Wat betreft crisisbeheersing stonden een aantal kosten nog niet in de begroting. Het gaat om communicatie, expertise, cursussen, het RIEC. De gemeente is dat geld schuldig aan Amsterdam. De veiligheidsregio gaat steeds meer die taken overnemen en daarom kan niet worden uitgesloten dat straks een deel van die gelden moeten worden overgeheveld naar de veiligheidsregio. Er wordt nu steeds meer werk gemaakt van een zelfstandige veiligheidsregio die die taken uitvoert.

De voorzitter vraagt de raadsleden om vragen die zijn blijven liggen en nieuwe vragen schriftelijk in te dienen.

GroenLinks zegt wat betreft de motie over het warmtenet dat GroenLinks er ook voor is om zo min mogelijk biomassa te gebruiken om woningen en gebouwen in Diemen te verwarmen maar dan zou in de motie moeten worden gevraagd om een onderzoek op welke manier dat mogelijk is. Natuurlijk moet het meubilair in het gemeentehuis worden gevangen want er wordt nu anders gewerkt dan 20 jaar geleden. Er wordt meer samengewerkt en het thuiswerken gebeurt veel meer. Daarom zijn aanpassingen in de werkomgeving zeker nuttig. Natuurlijk moeten er keuzes worden gemaakt om het tekort terug te dringen maar lastenverzwaring dient als laatste mogelijkheid te worden gebruikt om kosten te verlagen et cetera.

VVD is het eens met GroenLinks hoe de motie misschien moet worden gewijzigd gezien het antwoord van de wethouder. Wellicht kan de motie dan gezamenlijk worden ingediend.

Lastenverzwaring mag inderdaad niet als eerste aan de orde komen en eerst moeten de andere mogelijkheden worden bekeken om de kosten in de hand te houden.

Niet wordt begrepen de uitleg van wethouder Scholten over het woonlastenakkoord want er staat op pagina 25 dat de gemeente dit financieel mogelijk zal maken. Dus graag een schriftelijke uitleg van de wethouder hoe dit precies zit.

De gemeente krijgt als het goed is al jaren € 1,17 per inwoner voor het opruimen van zwerfafval. Dat is dus meer dan € 30.000 per jaar en dan kan toch meer worden gedaan dan grijpers en dat soort zaken. De VVD wil graag het zwerfafvalplan zien en de monitoring die Nedvang vereist over waar is het zwerfafval in Diemen, wat eraan is gedaan en hoe het wordt opgelost. De VVD gaat bij de wethouder langs of er wat ideeën kunnen worden aangedragen om de aanpak van zwerfafval beleidsmatig misschien nog beter aan te pakken.

Ouderenpartij Diemen ziet de uitgebreide beantwoording door de wethouder omtrent de motie over de pastorie tegemoet. De motie over de biomassa zal na de suggestie van de wethouder mogelijk met andere partijen worden aangepast.

De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering.

4. Mededelingen portefeuillehouder Sikkes-van den Berg

Er zijn geen mededelingen.

5. Duurzaamheidsagenda

GroenLinks zegt dat het document een activerende en positieve sfeer geeft bij het onderwerp. Het document beslaat de volle breedte van het klimaatprobleem maar ook de stikstofproblematiek dient te worden opgelost en voor het verlies aan biodiversiteit op aarde zijn diverse oorzaken aan te wijzen. Het stuk is toegankelijk voor een brede doelgroep maar het zit ook boordevol met verwijzingen naar wetenschappelijke literatuur en beleidsdocumenten op allerlei niveaus. Het is een schoolvoorbeeld van hoe je wetenschappelijk inzicht en bestaand beleid omzet in een concrete richting voor het gemeentelijk beleid. Veel organisaties hebben hun inbreng kunnen geven in dit document. Het overleg met de samenleving is nodig om de gestelde doelen te behalen.

Goed is dat ook wordt ingezet op onderwerpen waar de gemeente geen volledige zeggenschap over heeft zoals bijvoorbeeld de luchtkwaliteit. Bij de biomassaketel op de Sniep konden geen betere filters worden afgedwongen maar in samenwerking met de projectontwikkelaar is toch een beter filter geregeld. Goed is dat wordt gekeken binnen de wettelijke grenzen wat toch gedaan kan worden wat betreft biomassa.

Het percentage circulair inkopen is niet genoemd als indicator. Kan daarom iets worden gezegd over de monitoring hiervan? Kunnen de bomen in de gemeente uitgebreider worden gemonitord? Kan worden toegelicht hoe de doelstellingen straks in de praktijk voor elkaar worden gekregen?

PvdA zegt dat de aanpak die geschetst wordt optimistisch is maar er zijn veel obstakels te overwinnen. Waar verwacht de wethouder problemen? Waar zijn er hindernissen en hoe kan

dit opgelost worden? De risicoanalyse wordt een beetje gemist in de agenda. Duurzaamheid moet een integraal onderdeel worden van het beleid. Is het dan een idee om bij de relevante beleidsstukken een duurzaamheidsparagraaf toe te voegen in de raadsvoordracht? Dat kan ertoe leiden dat de toch wat abstracte duurzaamheidsagenda concreter wordt, dat het duidelijk is wat er precies gaat gebeuren. Dat is ook goed voor het draagvlak.

Hoe wordt ervoor gezorgd dat nu en in de toekomst duurzaamheid voor iedereen betaalbaar wordt en blijft ongeacht de grootte van iemands portemonnee? Hoe wordt ervoor gezorgd dat duurzaamheid voor iedereen toegankelijk is bij de energietransitie? Verder stemt de fractie volmondig in met de duurzaamheidsagenda.

Ons Diemen merkt op dat de waardepiramide komt uit bioraffinaderijen en het geeft aan hoe het raffinageproces eruitziet op basis van afval uit de landbouw, tuin en reststromen uit de voedingsmiddelenindustrie. Daar komt geen hout aan te pas en dat moet dus worden aangepast als wordt geschreven op pagina 10 dat biomassa afkomstig is van bomen en planten. Er staat veel in over hittestress en het aantal doden dat hierdoor ontstaat maar het wordt niet teruggevonden als aandachtspunt bij de klimaatadaptatie. Het wordt wel teruggevonden op pagina 49. Er wordt nog een studie gedaan maar aan welke termijn moet dan worden gedacht? Bij bouwaanvragen zou ook standaard een onderzoek moeten worden gevraagd naar een hittestress-inventarisatie. Wat is de mening van het college over de spanning tussen stedelijke verdichting en de opwarming van de gebouwde omgeving? Zijn er mogelijkheden in de nieuwe Omgevingswet voor het aanpakken van het stoken van hout en houtpellets door particulieren? Er ontstaat hierdoor ernstige schade voor zowel de volksgezondheid als het milieu. Kan er een milieuverordening komen tegen de houtstook? Er wordt gemist een zo breed mogelijk draagvlak door de wijkgerichte aanpak met combi's groen, energietransitie en afval zodat de bewoners sneller worden meegekregen dan wanneer de gemeente de ene keer voor afval komt en de andere keer zegt dat de burger van het gas af moet. Het totale plaatje dat de gemeente bezig is voor de buurt is heel belangrijk voor het draagvlak.

Op pagina 38 staat PM10 genoemd als fijnstof maar PM2,5 is veel gevaarlijker. Daarom kan PM10 beter worden geschraapt en het op fijnstof worden gehouden. Daarnaast zijn er ook nog zeer gevaarlijke stoffen. Een activiteit die luchtvervuiling veroorzaakt kan rustig anderhalf jaar plaatsvinden in Diemen want de luchtkwaliteit wordt volgens de huidige normen maar eens per 3 jaar gemeten. Dat is echt te weinig. Op een goedkope manier heeft Duurzaam Dorp Diemen laten zien dat je met eenvoudige middelen een citizens science netwerk kan opzetten en dat wordt ondersteund door het RIVM. Als zoiets wordt gestimuleerd onder de bewoners komt er een betere monitoring van de lucht dan eens in de 3 jaar.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt zich af hoe realistisch het plan is van aardgas weg in 2050. Moet het gasnet in verstedelijkte gebieden niet ingezet worden als waterstofgasnet? Grootschalige opwek van waterstofgas door windenergie staat nu nog in de kinderschoenen maar het kind mag niet met het badwater worden weggegooid. Met energiebesparing is nog veel te winnen. De fractie heeft een motie in de maak om van het energiebesparingsspel dat onlangs in Diemen is gehouden een jaarlijks terugkerend fenomeen te maken omdat hiermee tot 36% energie kan worden bespaard tijdens de periode van het spel. Partijen moeten door de waan van de politiek heen kijken en samenwerken om de energietransitie mogelijk te maken.

De energietransitie moet haalbaar en betaalbaar zijn voor iedereen maar sociaal zwakkeren kunnen geen geld hierin investeren. Als de woning niet wordt verduurzaamd moeten zij straks hoge energiekosten gaan betalen. Ook de oudere generatie wil niet meer energie besparen omdat ze hun spaargeld niet meer willen investeren of geen lening meer aan willen gaan. Hoe gaat de gemeente met deze groepen om?

Het terugbrengen van de hoeveelheid restafval naar 100 kg is een geweldig streven maar in de aanpak wordt gemist dat er geen beloningssysteem is opgenomen, bijvoorbeeld in de vorm van een buurtfeest als de straat of de wijk erin is geslaagd om de hoeveelheid restafval terug te dringen of door middel van een dashboard op internet of een app om bij te houden wat de tussenstanden zijn. Komt er een aanpassing van het afvalplan door de coronacrisis? Hoe verhoudt zich de wens van het behoud of de ontwikkeling van stedelijke groen en de verdichting van de bouw in Diemen? Denk aan de bouw van de hoge flat aan de Arent Krijtstraat, de bouw van de flat in Buitenlust en Biesbosch. Bovendien heeft Diemen al een enorme bijdrage geleverd aan de woningbouw als snelst groeiende gemeente van Nederland. Er dient daarom een bouwstop te komen in uitontwikkelde buurten en wethouders dienen beleidsplannen op elkaar af te stemmen voor het behoud van stedelijk groen en woningbouw in balans.

In april is een motie door de raad aangenomen over de herplanting van bomen die gekapt worden ten behoeve van de ondertunneling van het spoor. Toen werd de suggestie om een Diemense bomenkaart te maken. Gaat de wethouder wat doen met dit idee? Het kan inzicht leveren aan de inwoners van Diemen om bijvoorbeeld online de bomenstand mee te monitoren. Wellicht is een combinatie van de bomenkaart met de te ontwikkelen geografische informatiesysteemkaart een optie.

De omliggende wegen en het vliegverkeer leveren aardig wat geluidsvervuiling op in Diemen. Nog steeds is de maximumsnelheid van 80 km/h niet ingevoerd op de snelwegen rondom Diemen. Kan de wethouder hier iets over zeggen? Als de maatschappij straks uit de coronacrisis komt zal de geluidshinder weer toenemen.

De luchtkwaliteit in het dorp zou voortdurend moeten worden gemeten door een rits van lantaarnpalen of snuffelfietsen. Hierdoor kan het ook fijnmaziger worden gemeten. Er zou ook een alert aan gekoppeld kunnen worden voor mensen met COPD of ademhalingsmoeilijkheden. Ook inwoners met hooikoorts kunnen baat hebben bij het vaker meten van de luchtkwaliteit.

Voor een gezonde leefomgeving is het noodzakelijk dat de mensen uit de heilige koe komen en gaan autodelen, elektrisch rijden of gaan fietsen. Vorig jaar december heeft de fractie in het presidium gevraagd om te kijken of een thema-avond over smart city en leefbaarheid kan worden georganiseerd. Een smart city dashboard zou inzicht kunnen geven in de samenhang van vele rollen van de gemeente die nodig zijn om de duurzaamheidsroute af te leggen.

D66 geeft complimenten voor de breedte en de diepte van de duurzaamheidsagenda. Het overspant alle aspecten waarop duurzaamheid van toepassing zou kunnen zijn. Het plan gaat ook de diepte in want in elk programmaonderdeel is uitgebreid omschreven waar een opgave vandaan komt, de context van de uitdaging, wat er al gebeurt in Diemen en wat er nog gaat gebeuren. In hoeverre zijn de onderzoeken die nog moeten worden uitgevoerd een drempel die nog genomen moet worden voordat daadwerkelijk aan de uitvoering van de duurzaamheidsagenda kan worden begonnen? Met het voorstel zal worden ingestemd.

VVD vindt het een gedegen stuk maar het is erg op hoofdlijnen. Samenwerking is zeer belangrijk voor het behalen van de doelstellingen. De uitkomsten van de RES worden straks opgenomen in de omgevingsvisie. Hoe verhoudt dit document zich tot de RES en gaat het dan alleen om zoeklocaties of worden er ook concrete gebieden aangewezen om windmolens of zonneparken te creëren? Het onderdeel samenwerking met de samenleving mag nog wat meer worden uitgewerkt. De gemeente kan als wegbereider van duurzaamheid denken aan een andere kijk op werken. Waarom niet meer toepassing van ICT en op afstand werken? Dat bespaart kantooruimte en woon-werkverkeer. Goed moet worden gemonitord of de beoogde effecten en doorloop worden behaald. Waarom worden in de duurzaamheidsagenda zoveel Engelse woorden gebruikt? Nederlands zou hier volstaan.

CDA zegt dat in het document bij de uitvoering terecht de nadruk wordt gelegd op communicatie en participatie. Het is terecht dat er een extra beleidsmedewerker duurzaamheid is aangesteld die zal focussen op samenwerking met de samenleving. De vraag dringt zich op of Diemen toch niet beter af zou zijn met nog 10 jaar aardgas in plaats van biomassa met een geleidelijke overschakeling naar waterstof. Die vraag zal bij veel bewoners gaan leven en dat maakt het creëren van een draagvlak wel moeilijk. Het is heel fijn om te lezen dat goed beoordeeld moet worden hoe om te gaan met de bestaande gasinfrastructuur.

Op pagina 23 onderaan in de eerste kolom staat verbrandingsmotor op waterstof of biogas produceert nog steeds stikstofoxides. Dat zal waar zijn voor biogas maar bij waterstof wordt waterdamp geproduceerd en dan gaat het meestal om een brandstofcel. Het is zeker waar dat alle voertuigen met banden fijnstof produceren.

Ouderenpartij Diemen stemt in met de gevraagde beslissing.

Wethouder Sikkens merkt op dat hard aan de duurzaamheidsagenda is gewerkt, niet alleen door de betreffende afdeling maar ook door de vakspecialisten. Er is advies ingewonnen bij de jongerenraad, de kinderraad, Daarom Duurzaam Diemen, Duurzaam Dorp Diemen maar helaas heeft het gesprek met de inwoners niet plaats kunnen hebben. Dat zal in de uitvoeringsprogramma's nog specifiekere worden gedaan. Dan zullen de inwoners nog nadrukkelijker worden betrokken bij de maatregelen en kaders die dan gelden.

Het is een agenda op hoofdlijnen want de details komen vooral in de uitvoeringsprogramma's aan de orde. Er is een veelheid aan technische vragen gesteld en als er vragen blijven liggen kunnen die schriftelijk worden gesteld en dan wordt ervoor gezorgd dat ze worden beantwoord vóór de gemeenteraadsvergadering.

Wat betreft circulair inkopen is de indicator die daarmee wordt gevuld een door de MRA aangestuurd programma. Als de andere MRA-gemeenten dat programma niet meer gebruiken is het niet meer rendabel. Dus zolang dat kan wordt het gedaan en zo niet, dan wordt gekeken hoe het op een andere manier kan worden meegenomen in de duurzaamheidsmonitor.

Er gaat een kansenkaart ontwikkeld worden met betrekking tot biodiversiteit. Bekeken wordt of daar logische en niet al te prijzige indicatoren uit voortvloeien zodat die ook kunnen worden opgenomen in de monitor. Het is logisch om aan het presidium voor te stellen om een duurzaamheidsparagraaf op te nemen in het format van het raadsvoorstel maar dat kan ook in een motie worden gedaan.

De duurzaamheidsagenda gaat vooral over doelen en de risicoanalyses zijn onderdeel van de uitvoeringsprogramma's. Het meekrijgen van de inwoners is een uitdaging en daar zal op een goede manier op worden ingezet. De gemeente gaat werken met energiecoaches. Dat is een onderdeel van de prestatieafspraken met de corporaties. Zij hebben ook de taak om mensen met een kleinere beurs te adviseren en te ondersteunen bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen die ook nog eens goed kunnen zijn voor hun portemonnee. Daarnaast zijn er vouchers vanuit Winst uit je eigen woning dat ook weer gaat lopen. Zo wordt geprobeerd om iedereen mee te laten doen.

De kansenkaart hittestress wordt ontworpen. De resultaten hiervan worden verwerkt op beleids- en uitvoeringsniveau. Grond in Diemen is een schaars goed en het college wil aan alle Diemenaren en Diemenezen die hier willen wonen een plek geven en dat houdt naast verdichting in dat ook moet worden ingezet op versterking van de natuur die er is. De woningbouw dient dus niet te worden stopgezet maar met het versterken van de natuur worden ook koelte-eilanden gecreëerd. In de kadernota staat bijvoorbeeld een investering in Park Spoorzicht om dat te kunnen bewerkstelligen.

Mensen worden altijd via de Diemer Info geïnformeerd wanneer ze hun open haard willen gaan aansteken maar onderzocht wordt of dat wellicht op een andere wijze in de omgevingsvisie kan worden verwerkt. Citizen Science is een hele mooie manier om mensen te betrekken bij de duurzaamheidsdoelstellingen en ook zelf aan het stuur te zetten. Hiervoor kunnen zij een mini subsidie aanvragen bij Daarom Duurzaam Diemen. Het college is zeer geïnteresseerd in initiatieven die er lopen en komt daar graag mee in contact.

Gas weg in 2050 is een landelijke doelstelling waar Diemen zijn steentje aan gaat bijdragen. Energie besparen is een heel belangrijk onderdeel omdat energie die niet wordt gebruikt ook niet hoeft te worden opgewekt. De bomenkaart wordt ontwikkeld. Zodra die in een presentabele fase is wordt de raad op de hoogte gesteld. Het belonen van mensen zal worden meegenomen in het nieuwe afvalplan. Als het op een niveau is dat het vergelijkbaar is met andere wijken zal worden bekeken hoe dit mogelijk kan worden beïnvloed door middel van beloning.

Het college is een groot voorstander van 80 km maximaal op alle snelwegen rond Diemen en zal dat standpunt blijven uitdragen. De onderzoeken zijn vaak nodig om monitoringsindicatoren te vullen of om een goed beeld te krijgen van de nulmeting als zodanig of om richting te geven waarop wordt ingezet. Ze zullen geen vertragende werking hebben.

De samenwerking met de inwoners, bedrijven en instellingen is specifiek belegd bij de nieuwe duurzaamheidsmedewerker. Ook onderwijs, ondernemers, winkeliers zijn er allemaal bij nodig om hun steentje bij te dragen. Aan de VVD wordt verzocht wat betreft de rectificatie om daarop terug te komen bij de RES. Naast een kwantitatieve monitoring zal worden gekeken naar een kwalitatieve monitoring om te kijken of de gemeente de mensen nog steeds meekrijgt.

Het algemene beeld hoe naar biomassa wordt gekeken wordt niet in Diemen bepaald. VVD en CDA hebben daar ook een sleutelrol in hoe er wordt aangekeken tegen houderige biomassa, of dat al dan niet een duurzame manier is om energie of warmte op te wekken. Stikstof komt wel degelijk vrij bij een verbrandingsmotor. Alleen wanneer bij waterstof gebruik wordt gemaakt van een brandstofcel is dat niet het geval. De complimenten zullen worden overgedragen aan vele mensen in het gemeentehuis die hieraan hebben meegeschreven en meegewerkt.

De voorzitter verzoekt Onafhankelijke Partij Diemen om de nog niet beantwoorde vragen nog vanavond te mailen naar de wethouder zodat daar schriftelijk antwoord op wordt gekregen. Dat geldt ook voor de andere fracties.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

6. Concept RES Noord-Holland Zuid

VVD geeft aan dat de energietransitie te belangrijk is om aan deskundigen over te laten. Het vraagt om politieke keuzes. De gemeente moet ambitie tonen en optimaal oog hebben voor de leefbaarheid in Diemen. De RES geeft op hoofdlijnen een richting aan en de belangrijkste uitkomst is de vaststelling van een aantal zoeklocaties voor windmolens en zonneparken. In totaal hebben 1500 mensen voor de hele regio geparticipeerd en in Diemen 35 inwoners. Er wordt niet gekeken naar cultuurhistorische landschappen, natuurgebieden, duinen en open landschap. Zit in een dergelijke vrijstelling niet een nimby-effect? Een gemeente zou lastige keuzes buiten de deur kunnen houden.

In het stuk wordt meer expliciet gemist de aandacht voor de leefbaarheid in Diemen en de regio. Het moet prettig wonen blijven in Diemen waarbij de aandacht voor gezondheid voorop moet staan. Hoe wordt dat de komende tijd voor Diemen nader ingevuld? In Diemen gaat het om bundeling van windenergie rond de infrastructuur A2, A9 en het Amsterdam-Rijnkanaal. Kan meer worden verteld over de kosten-baten afweging? Zo koos het college nog 2 jaar geleden bij woningbouw op Plantage de Sniep voor aardgas in plaats van de duurzame WKO.

PvdA wijst erop dat het ook de opdracht is voor de RES hoe met zon- en windenergie zoveel mogelijk elektriciteit kan worden opgewekt. Wellicht heeft de VVD nog andere suggesties wat gedaan zou kunnen worden.

VVD legt uit dat WKO een belangrijke mogelijkheid is voor energie in zijn algemeenheid. Het is een goede zaak dat biomassa niet meetelt in de RES. De VVD is over biomassa druk in gesprek en in de provincie Noord-Holland is al een grote kentering te zien. Het is onduidelijk wat het verlagen van de maximumsnelheid op de omringende wegen te maken heeft met de doelstelling dat de gemeentelijke organisatie in 2030 energieneutraal is. Bovendien is de maximumsnelheid een zaak van nationale regelgeving.

Diemen zet in op 3 windmolens in het Diemerbos maar is dat niet wat mager? Destijds had wethouder Grondel het al over 6 windmolens langs de A9. De gemeente wil alleen nog gasloze gebouwen toestaan maar wel een kleine biomassacentrale zoals op de Punt?

D66 zegt dat de concept RES een eerste concrete stap is in het grootschalig regionaal opwekken van duurzame elektriciteit. Voor de regio wordt een bod gedaan van 0,28 TWu. Dat betekent een verviervoudiging van wat er op dit moment wordt opgewekt en dat voor 2030. Er wordt nu alleen nog maar gepraat over zoekgebieden. Hopelijk gaat de raad op dit moment niet op de rem staan want onder meer het Diemerbos en de Diemervijfhoek, 2 belangrijke natuurgebieden, zijn ingetekend als zoekgebied. In een later stadium zal altijd de afweging moeten worden gemaakt tussen de waarde van de duurzame elektriciteitsopwekking en de overlast voor omwonenden, kosten, natuurwaarden enzovoort.

In de handreiking RES van het Nationaal Programma RES wordt gesproken over een streefdoel van 50% lokaal eigenaarschap wat inhoudt dat inwoners bijvoorbeeld financieel moeten kunnen profiteren van de duurzame energieopwekking in hun omgeving. Hoe gaat dit in Diemen vorm worden gegeven?

In hoeverre loopt Diemen na 2030 tegen zijn grenzen aan? Zijn er provinciale regels die kunnen worden versneld of zijn er beperkingen in de netcapaciteit waarop nu al kan worden geanticipeerd voor na 2030?

Ons Diemen wijst erop dat het gaat om wat Diemen extra kan opwekken aan elektriciteit buiten de lokale bezuinigingen op elektriciteit op het landelijke totaal. Het gaat alleen om wind- en zonne-energie. Andere alternatieven zijn niet mogelijk in de RES. De RES zoals die nu is geformuleerd is te statisch. Er moet een bepaalde flexibiliteit in komen ten aanzien van voortschrijdend inzicht en nieuwe technieken. Het kan zijn dat er heel snel een nieuwe techniek is dan nu wordt gebruikt.

D66 geeft aan dat de RES een doorlooptijd heeft tot 2030. Dat betekent dat alle vergunningen in 2025 moeten zijn verleend. Er kan dus helemaal niet worden gewacht op die nieuwe technieken.

Ons Diemen memoreert dat de gemeente Amsterdam ooit heeft besloten om een hoge temperatuur warmtenet op te zetten. Dat is enkel te realiseren door biomassa en daarom moet er een biomassacentrale komen. Omdat dit 10 jaar geleden is opgezet zijn de afspraken niet zo flexibel dat ze in staat is om dat te veranderen. Dat moet nu worden voorkomen met deze RES. Als met betere technieken of nieuwe inzichten hetzelfde resultaat in een kortere periode kan worden bereikt moet D66 daar toch ook voor zijn. In ieder geval wordt gekomen met een amendement om te proberen om die flexibiliteit erin te krijgen.

CDA constateert dat het al met al straks behoorlijk ingrijpend wordt voor het landschap. Minstens 3 windmolens en veel zonnepanelen op meerdere locaties. Er kan schrik bij de bewoners worden verwacht. Slechts 35 inwoners uit Diemen hebben deelgenomen aan de bijeenkomst over de RES maar dat geringe aantal baart wel zorgen. De ervaring leert dat veel mensen zich pas druk maken als ze worden geconfronteerd met werkzaamheden. De communicatie gaat in regionaal verband plaatsvinden en er wordt ook gesteld dat de burger in dit stadium weinig zal merken. Hebben in het volgende stadium bewoners dan nog wel het idee dat ze iets te participeren hebben? Worden ze dan in hun beleving niet aangenaam verrast?

Goed is dat wordt opgemerkt dat waterstof in de bebouwde omgeving in de toekomst een reële optie kan zijn. Waterstof als energiedrager heeft zeker de aandacht van bijvoorbeeld de industrie en voorzichtigheid is geboden met de gasinfrastructuur. Windmolens bezorgen schade aan de vogelstand. In hoeverre kan daar rekening mee worden gehouden? Vaak worden windmolens ook als visueel onaantrekkelijk ervaren maar de ideale oplossing voor het energieprobleem bestaat nog niet.

GroenLinks zegt dat wanneer elke regio 2,7 TWu zou opwekken de gevraagde 35 TWu ruimschoots wordt overtroffen. Goed is dat er elke 2 jaar een update van de RES komt. Over 2 jaar of over 5 jaar zijn er misschien nieuwe inzichten en technieken waarmee op een betere of meer efficiënte manier energie kan worden opgewekt. Dit is een goede stap naar

het hierna concreet benoemen en uitwerken van de daadwerkelijke locaties voor de opwekking van energie via wind en zon. Een deel van de aangewezen zoeklocaties zal kunnen rekenen op een groot draagvlak onder de bewoners, bijvoorbeeld zon op grote daken, zon op parkeerplaatsen en langs infrastructuur als geluidsschermen langs de snelweg en de spoorwegen. Het hele gebied van de Diemerscheg staat nu ingetekend als zoekgebied voor zowel zonnepanelen als windturbines maar niemand zit erop te wachten dat het hele gebied vol wordt gezet.

GroenLinks is ervoor om in het Diemberbos een aantal windturbines te plaatsen. Dat is ook een ambitie van Staatsbosbeheer en de Vrienden van het Diemberbos omdat deze kunnen bijdragen aan de inkomsten waarmee het bos onderhouden kan worden. Uiteraard worden die windmolens langs de infrastructuur geplaatst zoals de snelweg wat ook de aanleg van de turbines en de benodigde bekabeling zal vereenvoudigen.

De Vijfhoek is een mooi en kwalitatief natuurgebied met onder andere broedende vogels. De voorkeur is om dat voorlopig zo te laten en het niet als deel van het zoekgebied mee te nemen. Het verminderen van het energiegebruik, bijvoorbeeld door isolatie, mag niet vergeten worden.

Onafhankelijke Partij Diemen wijst erop dat de gemeente niets heeft te zeggen over de Vijfhoek want dat is van Vattenfall. Op de spoorwegdriehoek en de weilanddriehoek zijn heel veel mogelijkheden.

GroenLinks herhaalt dat de fractie de Diemervijfhoek voorlopig wil uitsluiten van de zoekgebieden op dit moment. Een deel van het zoekgebied dat is ingetekend valt niet onder het beheer of is eigendom van de gemeente. Als de gemeente bijvoorbeeld zou zeggen dat er windturbines moeten komen in de spoorwegdriehoek zal met de eigenaar in gesprek moeten worden gegaan om dat te kunnen realiseren.

D66 vindt ook dat moet worden begonnen met de windmolens bij het Diemberbos omdat daar het meest draagvlak voor is maar wat bedoelt GroenLinks precies met het zoekgebied van de Diemervijfhoek uit te sluiten?

GroenLinks zegt dat het in ieder geval moet worden uitgesloten voor de looptijd van 2 jaar van deze RES. Daarna kan verder worden gekeken wat de mogelijkheden zijn. Op dit moment zijn er voldoende andere locaties om mee te beginnen.

D66 vraagt of als na de realisering van de windmolens bij het Diemberbos zou blijken dat bijvoorbeeld aan de randen van de Diemervijfhoek windmolens in evenwicht met de natuurwaarden te realiseren zijn. Dan sluit GroenLinks dat niet per definitie uit?

GroenLinks zegt dat dat dan niet per definitie wordt uitgesloten. Er moet voor worden gezorgd dat de lasten van de energietransitie eerlijk worden verdeeld en dat energie armoede wordt voorkomen.

PvdA ziet ook de urgentie voor de energietransitie. De fractie is een groot voorstander van het grootschalig opwekken van duurzame energie. Het mooie is dat als er innovatie is in de duurzame opwek dat ook kan. Pas volgend jaar op 1 juli wordt de RES 1.0 vastgesteld en elke 2 jaar wordt de RES weer helemaal herzien.

Ouderenpartij Diemen geeft aan dat zal worden ingestemd met de gevraagde beslissing.

Onafhankelijke Partij Diemen merkt op dat met deze energietransitie niet te veel tijd mag worden verloren. Er moet goed worden samengewerkt en de RES is allesbehalve een politiek vraagstuk. Het vraagt om praktische oplossingen zonder politiek geharrewar. Technische vragen zullen nog worden gemaïld naar de wethouder.

Wethouder Sikkes dankt voor de eensgezindheid in de raad. Dit gaat op plekken pijn doen. Voor de ene zal een windmolen op een locatie pijn doen en voor een ander minder. Die pijn zal binnen de regio Amstelland en zelfs met de regio Gooi en Vechtstreek en de regio Amsterdam met elkaar moeten worden verdeeld. Daarom is het heel belangrijk om de buurgemeenten en de eigen inwoners te betrekken bij dit proces. Zo was spreker aanwezig bij de informatieavond vanuit Amsterdam Oost met betrekking tot het zoekgebied dat grenst aan Diemen Noord.

Een duidelijk uitzicht tot 2050 is niet te overzien. Er zitten stapjes van 2 jaar in en de inwoners zullen daarin mee moeten worden genomen. Dit wordt dus een intensief participatieproject. Natuurlijk had de gemeente in het voortraject meer inwoners willen betrekken maar het is nog zeker niet een besloten zaak want nu wordt op detailniveau bekeken wat haalbaar is in samenhang met leefbaarheid, gezondheid, natuur, recreatie enzovoort. Dat gesprek wordt aangegaan met de inwoners en met de raad als toehoorder en participant binnen het traject. Dit zal pijnlijke beslissingen opleveren maar het is voor het grotere goed. Als het kan en de technieken daarvoor aanwezig zijn zou naar een minder belastende manier kunnen worden overgeschakeld. Wat betreft het streefdoel 50% lokaal eigenaarschap is het gesprek gaande met Diemer Wind i.o. Dan gaat het ook om het participeren van bewoners in zo'n windcoöperatie.

Wat betreft de door Ons Diemen in te dienen motie: die flexibiliteit zit er al in door de tweejaarlijkse cyclus en de kanttekening dat wordt gegaan voor bewezen technieken en innovatie steeds wordt aangezwengeld op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Na die 2 jaar wordt dus weer gestart met het bekijken van nieuwe technieken en mogelijkheden.

Ons Diemen merkt op dat er eerst nog een doorrekening moet plaatsvinden of dat in totaliteit voldoende wordt bezuinigd of extra geleverd aan energie. Na die doorrekening vindt een update plaatsen maar dan gaat het alleen om zon- en windenergie. Er staat een hele voorzichtige opmerking in over waterstof, laat staan mini kerncentrales en Bill Gates is bezig met een kwantumreactor. Over al die nieuwe technieken is niets terug te vinden in de RES.

Wethouder Sikkes legt uit dat het ook niet de opdracht is om dat op dit moment mee te nemen. Dat laat onverlet dat nieuwe technieken best in een volgende RES kunnen worden meegenomen. Ons Diemen is heel stellig tegen biomassa maar moet zich dan goed afvragen of ze het dorp wel wil opzadelen met kernenergie.

De natuur in bredere zin wordt onderzocht en dat wordt ook afgezet tegen het bijzondere provinciale landschap en de NNN-gebieden om een afgewogen besluit te kunnen nemen maar die onderzoeken volgen nog. De grond in de Diemervijfhoek is in beheer bij Staatsbosbeheer. Er zijn wel meer gebieden die een andere eigenaar dan de gemeente hebben. Het enige dat wordt gezegd is dat het daar mogelijk is. Een energiecoöperatie kan

in gezamenlijkheid met de gemeente op zoek gaan naar de mogelijkheden binnen zo'n stukje grond.

D66 vraagt wat voor de zoekgebieden die nu zijn neergelegd de meest beperkende factoren waren en of dat op de lange termijn factoren zijn die weggenomen kunnen worden.

GroenLinks roept de wethouder op om te proberen om ook de jongeren te laten participeren in dit proces want het gaat om hun toekomst.

Wethouder Sikkes zegt dat de contacten met de jongerenraad al lopen. Er is nu naar de gebieden op zichzelf gekeken en alle beperkingen die gaan komen in verband met Schiphol, foerageergebieden en vogelroutes zijn allemaal dingen die meegenomen worden. Er zit een nieuwe coalitie in Provinciale Staten en dat heeft geleid tot een ander beeld met betrekking tot windmolens. Er was eerst een nee tenzij maar nu een ja mits houding. Er gaat dus gekeken worden hoe de pijn verdelend tussen recreatie, landschap, natuur, leefbaarheid en gezondheid keuzes kunnen worden gemaakt.

De voorzitter adviseert Ons Diemen om in de komende 2 weken overleg te voeren met de wethouder over de formulering van het aangekondigde amendement.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.25 uur.